

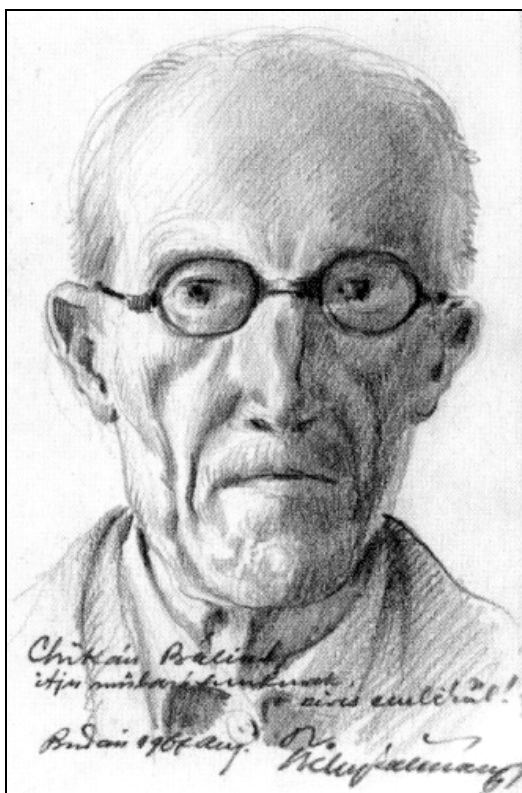
Emlékek a borsod – gömöri bányászat múltjából

MENDLY LAJOS

*Tichy Kálmánnak,*¹ a *Rozsnyói Múzeum* egykori igazgatójának 1944-ben két *Rozsnyóval* kapcsolatos cikke jelent meg a *Bányászati és Kohászati Lapokban*, mindkettő témájának az idén, 2007-ben volt a kerek évfordulója².

¹ *Nyiresi Tichy Kálmán (Rozsnyó, 1888 – Budapest, 1968)* a budapesti Képzőművészeti Főiskolán 1907-ben szerzett oklevelet. Münchenben és Velencében is tanult, elsősorban grafikusként dolgozott. Az I. világháború után tért vissza *Rozsnyóra*, ahol gimnáziumban tanított, aktívan vett részt a város kulturális életében, a *Sajó-Vidék* c. lap főszerkesztője. 1924. június 19-től a városi – s egyben gömöri néprajzi és bányászati-kohászati – múzeum igazgatója. Fáradhatatlan kutató- és gyűjtőmunkájával sok értékes anyaggal gazdagította a múzeumot, majd 1943-ban új állandó kiállítás létrehozásával szolgálta szülővárosát. A második világháború befejezése után két hónap alatt kicsomagolta és feliratozta a gömöri régió háború idejére mentett anyagát, majd leváltották. 1948 novemberének utolsó napjaiban politikai megbízhatatlanság címén – mert a *Felvidék* magyarlakta területének visszacsatolásakor magyarnak vallotta magát – másokkal együtt őt is kitelepítették *Rozsnyóról*. *Budapest*en telepedett le a fiánál, és csak a festészetnek élt, de rozsnyói kapcsolatait mindvégig megtartotta. Az 1950-es években többször járt *Rozsnyón*, 1957-ben a városháza nagytermének kialakítására készített tervét valósította meg a város.

² BKL 77. évf. 1944. 22. sz. (nov. 15.), 322-324. p.; 5. sz. (március 1.), 73-76. p.

Nyiresi Tichy Kálmán: Önarckép. (1960 körül.)

A rozsnói Bányászati Egyesület alakításának kísérlete

170 évvel ezelőtt, 1837-ben a Gömör megyei Rozsnyón és környékén már csak szerény maradéka volt a korábbi évszázadok gazdag ércbányászatának, ezért a bányászok – bányatulajdonosok és szakemberek –, a bányászattal valamilyen kapcsolatban levő polgárok a helyi bányászat fellendítésére „*Bányászati Egyesület*”-et kívántak alapítani „*nagy lelkesedéssel és egyhangú elhatározással*”, a város nevében, részvénytársasági alapon.

A *Rozsnyói Levéltárban* megőrzött magyar nyelvű részvényjegyzési felhívás és tájékoztató – egyben a szűkebb alapszabály – rövidítve a következő:

„A’ Bányászati Tudományban jártassabb férfiaknak, Rosnyó Bánya Várossának határába gazdag értzeket gyanító véleményeiket ’s állításaikat, a’ Városnak fekvése, hegyeiben mindenhol található értz darabbok, és őseinktől maradt népmondák erősítvén, ’s majdnem bizonyossá tévén, a’ Város némely lelkes polgárjai, a Város emelkedésének ezen remény tellyes, de fájdalom jelenleg elalyasodot forrását virágzásba hozni törekednek. (...) annak következésébe a’ Városnak neve ’s czime alatt egy Bányászati Egyesületet alakítani kívánnak. – Ezen kívánságokat múlt Pünkösöd havának 18-ik napján tartatot Város gyűllése eleibe terjesztvén, azt a’ Város lelkesedéssel fogadta.”

„1. (...) az Egyesület egyedül a’ Város czime ’s neve alatt alakítatik, köteles lesz minden részvényes részvényének egy ötöd részét a’ Városnak örökössen általadni olyformán: Hogy a’ Város semmi költséggel sem terhelhetvén, egyedül Isten segedelmével megáldot bányáknak jövedelmeibe részesedik.

2. A’ Város, a’ bányákból nyert jövedelmekből olly vagyont szerez, melynek bizonyos hasznából ’s kamatyából a’ Város polgárságának adóján könnyebbítetik.

3. Az Egyesület tsak akkor álhat fel, ha 500.– ötszáz részvény leend, minden részvényre 5.– öt pengőft fizetvén (...) minden részvényes (...) a’ pontos fizetésre jelenleg öt évekre ezennel leköti magát.

4. Ezen Egyesületnek állandó ’s változhatatlan Elnöke Rosnyó Bánya Várossának Feő Bírája.” (Ebben az időben a főbíró Gode József.)

Ugyancsak a levéltárnak egy, a város közgyűléséhez címzett német nyelvű irata röviden ismerteti *Rozsnyó*, *Dobsina* és az egész *Zipser-föld* (a *Szepesség*) bányászatának beindulását a *II. Géza* által 1142-ben betelepített szász hospesek munkája nyomán. Megemlékezik a bányászat virágkoráról, a jómódú bányatulajdonosokról, de rámutat az egykor gazdagon jövedelmező tárnák elhanyagolt, bedőlt, kihasználatlan állapotára is. Az okok közt felsorolja a sok háborús pusztítást, a korszerű bányaművelés ismereteinek a

hiányát, főként azt, hogy az elődök az ipar és a kereskedelem terén könnyebb boldogulásra találtak. Leírja, hogy a *Rozsnyó* környéki hegyek gazdag érc-kincse továbbra is jövedelmező bányászatot ígér, de az eddigi, zömmel külfejtéses és tárós bányászatot fel kell váltania a képzett bányászokat igénylő mélyművelésnek.

Kilenc pontban részletezi – kibővítve a felhívásban szereplő szöveget – az alapszabályokat és a rendtartást:

– Az egyesület jövedelmeiből származó tőke kamataiból a város a polgárok adóterheit könnyítené.

– A mindenkori városbíró elnöki tisztje helyett egy külső és egy belső igazgatóságot szerepeltet. A külső: elnök, nyolc „társ” – Gehülfe – lehet (választmányi) tag, jegyző, ügyész és pénztáros, akik semmiféle javadalmazásban nem részesülnek. A belső: egy szakképzett főigazgató és egy „Huttmann”, évi 150 Rfirt fizetéssel.

– A „belső” igazgatóság elnöke a városbíró legyen, a tagokat kétévenként szavazással válasszák meg a részvényesek, a „külső” tagjait ugyancsak a részvényesek választják, de öt évre, mégpedig bányász szakemberek véleményének figyelembevételével.

– Különböző ügyekben mindig szavazás alapján döntsenek, a bányák állapotáról és a költségek alakulásáról a részvényeseket félévenként tájékoztassák.

– A külső igazgatóság vezetője a város területét sem hagyhatja el a belső igazgató engedélye nélkül.

– A *Huttmann*, aki csakis az igazgató utasításai szerint jár el, naponta ellenőrzi a tárnákat, felügyel a bányászokra, a szerszámokat számba veszi és rendben tartatja.

A város polgárainak javát szolgáló vállalkozás sikerére végül „*áhitatos fohász*”-szal kért áldást.

A szervezeti felépítés és a működési szabályok alapos kimunkálása mellett első olvasatra érthetetlen a dokumentumként csatolt két Jegyzési Ív tartalma. Az első íven egyedül a megyéspüspök jegyzése szerepel, nyolc részvénnel, és a hozzá fűzött fenntartási záradékkal. „*Scitovszky János*³ *Püspök Nyoltz. Mivel a szabad*

³ *Scitovszky XIII. János* ezután csak két évig működött *Rozsnyón*, 1839-1849-ig a pécsi egyházmegye püspöke volt, 1850-től a hercegprímási tisztet töltötte be. A szabadságharc idején is királyhű maradt, működését rendkívüli szociális érzékenysége tette emlékezetessé.

Egyesületnek tagjai csak akkor tartoznak bizonyos elveknek, rendszernek magokat alá vetni, midőn azok az Egyesület minden tagjainak hozzájárultával elfogattatnak, 's megállapíttatnak, a fent érintett pontokat csak mint javallatot – projectumot – tekintem. a' Püspök.” A másik íven: „*Langhammer Adalbert Kettő, Szabó József Kettő.*” Az ívek darabszáma és a két ív további üressége a teljes részvétlenséget bizonyítja.

Az alapítási kísérlet sikertelenségének okát levéltári dokumentumokban nem sikerült fellelnie *Tichy Kálmánnak*, de mai ismereteink szerint is szakmai-társadalmi szervezetet közigazgatási keretek között, részvénytársasági alapon létrehozni csak kudarchoz vezetethet.

A Gömör megyei bányászati kar dísz-zászlója

Tichy Kálmán másik cikkének a fenti címben szereplő tárgya, a bányász díszzászló *I. Ferenc József* és felesége, *Erzsébet királyné* 1857. évi, *Rozsnyót* is érintő magyarországi „békeltető körútja” alkalmából készült.

A téma érdekessége, hogy a múzeum bányászati osztályának bejáratát abban az időben (vagyis az 1940-es években) díszítő két bányászzászlóról nem található semmiféle adat, a harmadik, amelynek bőven dokumentált történetét ismertetjük, úgy semmi-sült meg, hogy róla sem fényképkép, sem rajz nem található.

A leltárban szereplő két bányászzászló egyike napszitta zöldeskék. Mindkét oldalán piros szívből nő ki a városcímer háromágú rózsája, díszes, arannyal festett a keresztbefektetett bányászkalapács és ék. Az egyik oldal címerébe van festve az 17/53-as évszám.

A másik zászló az 1900 körüli években készülhetett, sötétzöld selyembrokát, széles aranyrojtokkal és súlyos bojttal. Mindkét lapja közepén 16x76 cm-es keretben vastag aranyhímzéssel, 1 cm széles és 10 cm magas gót betűkkel „GLÜCK AUF!” felirat látható. A zászló legkorábban a múzeum alapításakor kerülhetett *Rozsnyóra*, valószínűleg a *Betleri Vasgyári Társulat* megszűnésével, az *Andrássy grófok* adományaként.

A múzeum a királyi pár látogatásának több dokumentumát és sok adatát őrzi. Ezek közül néhány:

– Az elszállásolási terv szerint a királyi pár és legmagasabb kísérete a püspöki rezidencián, valamint a város vezető úri házáinál volt méltó módon elhelyezve.

– A Fő-tér fiatal csemete hársfái mellé egy-egy frissen vágott dús fenyőt helyeztek az összbenyomás javítására.

– Költségjegyzékek és számlák tanúsítják a városháza ünnepi díszkivilágítását.

– A díszruhába öltözött bányászok a *Betléri-kapunál* fogadták a *Szepesség* meglátogatása után észak felől, a *Sztracenai-völgyön* és *Dobsinán* keresztül érkező fiatal uralkodót stb.

„A gömörmezei bányászati kar díszzászlója létesítésének és felszentelésének emléke” c. emlékiratot dr. Kiss Antal orvostudor, a kar jegyzője szerkesztette. Néhány részletét az alábbiakban ismertetjük:

„...a lefolyó évben sok szép reményekre bízta a magyar nemzetet az örömhír, hogy Ő cs. királyi felségeik I. Ferencz József és Erzsébet, a magyar királyi pár e hon alattvalóit magas látogatással kívánja megörvendeztetni. Ily közelgő esemény a megyében egy régi köz óhajta indított meg a teljesülés felé: Tekintetes Pongrácz Ernő rozsnyói cs. kir. bányabiztos Úr lelkes felhívására a gömörmezei bányászati és bányaipari közönség egy testületté alakítá magát, és hogy először is mint ilyen a hon fejedelmét díszesen fogadhassa, egy készitendő karzászló alá kívánt seregleni.” A bánya- és vasgyári szakmák birtokosaitól és társulatai részéről begyűlt a szükséges pénzösszeg – az adakozók és adományok részletezése alapján 223 Ft –, tehát a „drága selyemkelméből, arany szegélyzettel s bojtozattal, olajfestménnyel és aranyozott bányászti jelvényekkel ellátott dísz-zászlónk Bécsben elkészült.”

A „bányászati és bányaipari közönség” meghívott tagjai és küldöttei május 14-én tartott első közgyűlésükön – szervezett egyesületük tehát még mindig nem volt – határoztak a karzászló Kollarcsik István püspök általi felszenteléséről, a betléri vasgyár tulajdonosa, gróf Nádasdy Tamásné zászlóanyai megbízatásáról. Határoztak továbbá a meghívandók köréről: „a megyei cs. kir. főnök, a kerületi bányakapitány, az iglói és gölniczi bányabiztosok,

körlevél útján pedig Gömör megye valamennyi bányászai, bányász és vasgyári tulajdonosai, tisztjei és munkásai hivassanak meg; végre hogy e dísz-zászló állandóan Rozsnyó bányavárosában, mint a gömörmegyei bányászati kar székhelyén, további rendelkezésig még most a rozsnyói cs. kir. bányahatóságánál tartassék.”

Természetesen az ünnepélyes felszentelés részletes leírását is megörökítették. A „harangok zúgása, mozsarak durranása és Hunyady indulójának hathatós zengése mellett” a még tokjába rejtett karzászló átvitelét a „cs. kir. bányahivataltól... a püspöki székes egyházba.” A szertartást, melynek végén a püspök „remek beszéde” után „Tekintetes Schlosser Károlynő” az akadályozott zászlóanya nevében „aranyhímzetű drága nemzeti szalagot”, s mint helyettesítő zászlóanya a saját nevében „remek művű, rózsáktól és aranykalászkóktól díszlő koszorút” tűzött a zászlóra.

„A jó magyar szokás ez úttal sem maradt el, és száznál több vendég ült a fekete sashoz címzett vendéglőnek bőséggel ellátott asztalaihoz”⁴. A másik helyszínen, „a városház udvarán százakra menő bányász- s gyári munkássereg költé el zajongós lakomáját. Mindkét helyütt nagy mértékben megnyilvánultak a két zászlóanya bőkezűségöknek adományai.” Az emlékiratot tíz aláírás hitelesítette Kollarcsik megyéspüspöktől „Szegeő Zsigmond Rosnyói lakos s’ bánya-polgár”-ig bezárólag.

Néhai Kiss Antal orvostudor itt méltatlanul lerövidített meleg, korabeli hangulatú emlékirata olvasásakor szinte megelevenednek előttünk az események. Sajnálatos azonban, hogy a zászlóünnepély pontos ismertetése során megfélekedett a zászló olajfestésű díszítésének a leírásáról. Legvalószínűbb, hogy az egyik oldalán a városcímer és a bányászjelvények, a másikon pedig a korszellemnek megfelelően *Patrona Hungariae-ábrázolás* díszíthette.

A díszzászló alapításától az adományok gyűjtésén át a Bécsben való elkészítésig minden mozzanat ismertetése során következetesen előkerült Schlosser Károly Lajos gazdag rozsnyói polgár, a

⁴ Rimaszombat címerét díszíti a fekete sas, a vendéglő elnevezése nemes gesztus, a két város közti jó kapcsolatokra utal. Viszonzásul Rimaszombatban a nagyvendéglő a rozsnyói címernek megfelelően a *Három Rózsza* nevet viseli.

felső-magyarországi bányapolgárság helyi képviselőjének neve. 1833-ban ő volt *Rozsnyó „tűzi főbiztosa”*, tűzoltó főparancsnoka.

A sors iróniája, hogy 1910 körül az utódai által lakott házának padlásán semmisült meg egy tűz során a bányász szakma rozsnyói díszszáslaja, melyről feltehetően már soha sem fogunk pontos leírást kapni.

Az OMBKE Borsod-Gömöri Osztályának megalakulása

Ami nem valósult meg *Rozsnyón* 1837-ben helyi kezdeményezésre, az 60 évvel később, 1897-ben egy országos szervezet keretein belül, annak *Borsod-Gömöri Osztályaként* sikerrel létrejött. Az egykori kudarc okait a következő évtizedekben végbement változások tükrében vizsgálva valószínűnek tűnik, hogy még korai volt a kezdeményezés, nem érték meg a feltételei. A vidék egykor virágzó nemesérc-bányászatát és -kohászatát felváltó vasércbányászat és -kohászat akkori mélypontja, a piac pangása után a felledülést a 19. század utolsó évtizedeiben a vasútépítés sín- és vasanyag-szükséglete, a gépipar fejlődése, a gőzenergia alkalmazásának általánossá válása, s mindezekkel összefüggésben a barnaszén-bányászat rohamos térnyerése eredményezte.

A kezdetben egyleteknek és egyesületeknek nevezett bánya- és kohóipari vállalkozások részvénytársaságokká alakultak, és mellettük egyre inkább jelentkezett a szakmai-társadalmi szerveződések iránti igény.

A bányászat és s kohászat szempontjából említést érdemlő egyesületalapítások a következők voltak:

– 1848: *Magyarhoni Földtani Társulat*, melybe a bányászatban dolgozók közül többen beléptek;

– 1866: *Országos Erdészeti Egyesület*, a közös *Alma Mater* később kialakult szakának egyesülete;

– 1881: *Magyar Mérnök és Építész Egylet*, amelyen belül bányászati szakosztály is alakult.

Egyre erősödött az igény önálló bányászati-kohászati egyesület létesítésére. 1868-ban a *Bányászati és Kohászati Lapok* alapítása

után a két szakma több jeles képviselője szorgalmazta az egyesület megalapítását. 1869-ben *Selmecebányán Bányászati és Kohászati Olvasó Egyesület* alakult.

Végre 1885. szeptember 15-re összehívták az alakuló ülést, de az egybegyűlt küldöttek nem tudtak megegyezni az alapszabályban, ezért az egyesületalapítás továbbra is váratott magára. Több évi vita után csak 1892. június 27-én alakult meg a selmecebányai akadémia új épületének átadásakor tartott *Bányászati és Kohászati Kongresszus* alkalmából, lényegében az irodalompártoló egyesület átalakulásával, *Selmecebánya* székhellyel az *Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület* (OMBKE). Ennek keretein belül a rozsnói előtt már négy vidéki – 1883-ban a körmecebányai, 1895-ben a salgótarjáni, budapesti és a szepesi (az utóbbi Igló székhellyel) – osztály alakult meg.

Az ötödik osztály „*alakulási gyűléséről... felvételéről*” jegyzőkönyv szerint az „*Országos Bányászati és Kohászati Egyesület Borsod-Gömöri osztálya 1897. június 29-én alakult meg Rozsnón.*”⁵

A jelenlévők listáján négyen – „*Gróf Andrassy Géza Ő Méltósága, Sziklay Géza Rozsnó bányaváros polgármest., Szegeő Gusztáv városi főügyész, dr. Maurer Arthur járási orvos*” – nevük mellett címükkel, további 36-an csak név szerint szerepelnek. A korelnök, *Hönsch Ede* bányaigazgató üdvözölte a díszelnök *Andrassy Géza grófot* és a többi jelenlévőt, majd a gyűlést megnyitottnak nyilvánítva jegyzőnek felkérte *Czorminger Alfréd* bányabiztost. Első tárgyként az alapszabály-tervezetet ismertette *Márkus Károly*, a tervezet kidolgozója.

A résztvevők több lelkes hozzászólása után ideiglenesen fogadták el az előterjesztett tervezetet az alábbi határozatokkal:

– Évente legalább három közgyűlést kell tartani, a választmány választására és egyebekre való határozathoz a tagok 1/3-ának, az alapszabályok megváltoztatásához 2/3-ának jelenléte szükséges stb.

⁵ Az *Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület Közlései. A „Bányászati és Kohászati Lapok” melléklapja. I. évf. 1897. 9. sz. (július 15.), 56-57. p.*

– Az osztály és az anyaegyesület alapszabályainak összhangja érdekében a tervezet végleges szövegezését a szeptemberben *Rimaszombatban* tartandó országos közgyűlésig el kell halasztani, viszont az osztály megalakulását jelenleg kell kimondani.

„Ezen határozat alapján a korelnök az 'Országos Bányászati és Kohászati Egyesület' Borsod-Gömöri osztályát megalakultnak” jelentette ki.

Elhatározták továbbá, hogy a rimaszombati „*Országos Bányászati és Kohászati congresszus*” ügyében az anyaegyesület átíratát a közgyűlés tárgyalja meg, és egyeztetés alapján állítsa össze a programot. (A közgyűlés és a congresszus kifejezést felváltva használták.)

A választmány tagjai – szavazatszedés és 10 perc szünet után – a következők lettek:

Elnök: *Schröder Gyula* (Pohorella), alelnök: *Lázár Zoltán*, mindketten vasgyári igazgatók, titkár: *Márkus Károly* (Sajószentpéter), pénztáros: *Klekner László*, mindketten bányagondnokok (bányafőmérnökök). A választmány 14 tagja: *Benedicty Kálmán* bányafelügyelő, *Branszky Vendel* kir. bányafőmérnök (Vashegy), *Breitfuss Gáspár* bányai igazgató (Rudabánya), *Csorbits László* bányagondnok (Sajókaza), *Czerminger Alfréd* kir. bányabiztos (Rozsnyó), *Gál János* és *Hodinka Mihály* főügyészek, *Hönsch Ede*, *Jelinek Ernő*, *Ruffiny Jenő* (a dobsinai jégbarlang felfedezője), *Sárkány Kálmán* (Dobsina), *Sárkány Miksa* (Csetneki Concordia Vasgyártársulat), mind az öten bányai igazgatók, *Schneider Gusztáv* és *Tamele Gusztáv* vasgyári igazgatók. (Ahol egyéb forrásból hitelesen megállapítható volt, ott zárójelben szerepeltettem az illetők székhelyét, illetve munkahelyét is.)

Az alakuló gyűlés befejezéseként a korelnök köszönetet mondott *Andrássy Géza grófnak* a védnökség elfogadásáért és az élénk részvételért, aki válaszul nagy érdeklődése mellett „*még ígérvén, hogy a fiók egyesület érdekeit lehetőleg támogatni fogja*”. Végül *Hodinka Mihály* megköszönte a korelnök fáradozását, két tagtársat felkért a jegyzőkönyv hitelesítésére, majd a gyűlést berekesztette.

Az 1837-ben korát megelőzve tervezett *Rozsnyói Bányászati Egyesület* helyett, késői elégtételként tehát változatlanul rozsnyói

székhellyel, de a történelmi *Magyarországon* egységes borsodi és gömöri régió bányász, s főként kohász szakembereinek összefogásával jött létre az OMBKE közös helyi osztálya.

Az osztály első közgyűlése

Az OMBKE Borsod-Gömör Osztályának első választmányi ülése 1897. július 21-én volt *Rozsnyón*,⁶ ahol az előző hónap végén megalakult osztály határozatainak megfelelően a napirendi pontok a következők voltak :

– A Rimaszombatban tartandó szeptemberi „*orsz. bányászati és kohászati congresszus*” Sajó-völgyi kirándulásának programját állapították meg:

Szeptember 15. Az útvonal reggel 6-tól: Rimaszombat – Rozsnyó – máhlhegyi vasbányák – Kraszna-Horka-Váralja – Rozsnyó. Délután 1-től Rozsnyó – betléri vasgyár – Dobsina – sztracennai drótkötélpálya és kohók – dobsinai jégbarlangnál éjszakai szállás.

Szeptember 16-án reggel 6-tól: Dobsinai jégbarlang – Garam-völgyi vasfinomítók – pohorellai vasgyár. Délután kétirányú a program: Pohorella – murányi vár – hizsnyóvízi gyár – Rozsnyó, illetve Pohorella – Poprád-Felka – a szepességi természeti szépségek megtekintése – Rozsnyó.

– 1897. évi költségelőirányzat: mivel nem tervezhető, „*a folyó kiadások fedezésére a titkár kezeihez 50 frt (ötven) kiutalványoztatik, aki köteles az elszámolást annak idején a választmánynak be-terjeszteni.*”

– Az anyaegyesület alelnöke levélben „*meleg hangon írt üdvözlést az osztály megalakulása alkalmából.*” Elhatározták, hogy az osztálynak felajánlott BKL-példányt „*a rozsnyói úri kaszinónak kéretik küldeni.*”

⁶ Az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület Közlései. A „*Bányászati és Kohászati Lapok*” melléklapja. I. évf. 1897. 10. sz. (augusztus 15.), 63-64. p.

– Választmányi ülést kell tartani minden közgyűlés előtt legalább két héttel, és ahányszor az elnök, vagy 3 választmányi tag szükségesnek tartja.

– Tegye a közgyűlés a felolvasásokat kötelezővé, azokból készüljön *Borsod és Gömör megyék* bányászati és kohászati monográfiája.⁷ A monográfia tervezetének és a felolvasások rendjének elkészítésére szerkesztőbizottságot fognak választani.

– A legközelebbi közgyűlés *Rimaszombatban* legyen, az anya-egyesület közgyűlése után meghatározott időben és helyen.

Az *OMBKE Borsod-Gömöri Osztálya* a későbbiekben, egészen a második világháború végéig, eredményesen tevékenykedett, rendezvényeiről gyakran adott hírt az egyesület lapja. Jogutódja az 1950-ben újjáalakult *Borsodi Csoport*, amely jelentősebb tevékenységet csak 1957 óta végez.⁸ Ez azonban már egy másik történet.

⁷ A monográfiának végül csak az első, *Gömör megyei* kötete jelent meg *Eisele Gusztáv* szerkesztésében, 1907-ben.

⁸ Az *Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület jubileumi évkönyve 1892 – 1972*. Budapest, 1972. 19. p.